

UCHWAŁA NR 50.5.2.2023

SKŁADU ORZEKAJĄCEGO REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W SZCZECINIE

z dnia 16 stycznia 2023 r.

w sprawie wyrażenia opinii o prawidłowości planowanej kwoty długu Gminy Białogard

Na podstawie art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych¹ oraz art. 230 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych² Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie, w osobach:

1. Marcin Binaś - Przewodniczący
2. Jolanta Kuźmicka - Członek
3. Marek Dulewicz - Członek

po dokonaniu analizy wieloletniej prognozy finansowej Gminy Białogard na lata 2023 – 2034 oraz uchwały budżetowej na 2023 r.

pozytywnie

opiniuje prawidłowość planowanej kwoty długu Gminy Białogard

Uzasadnienie

Podjęmując uchwałę Nr LXXIV/378/2022 z dnia 27 grudnia 2022 r. Rada uchwaliła wieloletnią prognozę finansową na lata 2023 – 2034 wraz z prognozą kwoty długu i spłat zobowiązań. Opinia wyrażona w sentencji została sformułowana na podstawie analizy przedłożonych Izbie dokumentów, przy uwzględnieniu przepisów ustawy o finansach publicznych, dotyczących uchwalania i wykonywania budżetów w następnych latach, na które zaciągnięto i planuje się zaciągnąć zobowiązania.

Z przedstawionej prognozy wynika, że w latach 2023 – 2034 spełniona zostanie zasada określona w art. 242 ustawy o finansach publicznych, prognozowane dochody bieżące budżetów zaplanowano w wysokościach wyższych od wydatków bieżących - zatem planuje się w tych latach osiągnięcie nadwyżek operacyjnych.

Jednocześnie Skład Orzekający podkreśla, że prognozowane nadwyżki operacyjne budżetu będą stanowiły źródło finansowania wydatków majątkowych, które zostały zaplanowane w kwotach wyższych niż dochody majątkowe (przewidziane do uzyskania w latach 2023-2024), jak również nadwyżki te przeznaczone zostaną na spłaty wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Począwszy od 2025 r. gmina nie planuje pozyskiwania dochodów majątkowych.

Z prognozy wynika również, że na koniec 2023 r. planowany dług Gminy wyniesie 16 863 499,57 zł (stanowiąc 37,75% dochodów ogółem budżetu). Planowana na koniec 2023 r. kwota długu Gminy jest najwyższa w całym okresie objętym prognozą. Począwszy od 2024 r. założono tendencję malejącą kwoty długu, którego po dokonaniu ostatniej spłaty w 2034 r. nie planuje się na jego koniec. W 2023 r. spłata tego długu zostanie sfinansowana przychodami z tytułu wolnych środków, a począwszy od 2024 r. spłata długu zostanie sfinansowana nadwyżkami

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 1668.

² Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, ze zm.

budżetów, które powstaną z nadwyżek operacyjnych. Po dokonaniu ostatniej spłaty w 2034 r. Gmina nie planuje posiadania zadłużenia („zerowa” kwota długu).

Skład Orzekający wskazuje, że środki w wysokości 3 107 118,89 zł mogą być zaangażowane w budżecie 2023 r. pod warunkiem faktycznego ich wykonania na koniec roku budżetowego 2022.

Zakładając realizację wielkości uchwalonych w wieloletniej prognozie finansowej, w tym w prognozie kwoty długu, Gmina wykazała, że obciążenie budżetu z tytułu spłaty długu w całym okresie objętym wieloletnią prognozą finansową będzie realizowane zgodnie z regułą wynikającą z art. 243 ustawy o finansach publicznych.

Mając na względzie powyższe oraz kwotę długu Gminy planowaną na koniec 2023 r., obciążenie budżetów spłatą tego długu w latach następnych, a także relację wskaźnika spłaty długu do wskaźnika dopuszczalnego (przy uwzględnieniu zamierzeń inwestycyjnych Gminy), Skład Orzekający zwraca uwagę, że założenia przyjęte w uchwale w sprawie wieloletniej prognozy finansowej wymagają pełnej realizacji planowanych dochodów ogółem, a także dochodów bieżących oraz dochodów ze sprzedaży majątku (planowane wyłącznie w bieżącym roku), jak również utrzymania zakładanego poziomu wydatków bieżących.

Skład Orzekający podkreśla, że przy realizacji założeń ustalonych w wieloletniej prognozie finansowej Gminy należy przede wszystkim mieć na uwadze wykonanie nadwyżek operacyjnych w przyjętych wielkościach. Wysokość wykonanych nadwyżek operacyjnych wpływa bowiem na wielkość dopuszczalnego wskaźnika spłaty długu, jak również na możliwość realizacji wydatków majątkowych Gminy, stanowiąc od 2024 r. wyłączne źródło spłaty długu. Skład Orzekający zwraca również uwagę, że na zachowanie reguły wynikającej z art. 243 ustawy o finansach publicznych, może mieć wpływ wysokość dochodów przewidywanych do uzyskania przez Gminę, w tym z tytułu dotacji ze środków europejskich związanych z realizacją zadań majątkowych. W związku z tym (w przypadku ich zaplanowania) konieczne jest terminowe, zgodne z harmonogramami wykonanie tych zadań z uwzględnieniem przyjętego sposobu ich finansowania.

Zdaniem Składu Orzekającego przyjęte w wieloletniej prognozie finansowej założenia będą również wymagały bieżącego monitorowania począwszy od 2023 r. Skład Orzekający podkreśla przy tym, że ewentualne decyzje dotyczące zaciągania zobowiązań długoterminowych, w tym w szczególności w zakresie długu jednostki, przedsięwzięć, a także rozpoczęcia realizacji nowych zadań inwestycyjnych, powinny być podejmowane po dokonaniu oceny aktualnej sytuacji finansowej Gminy. W ocenie Składu Orzekającego przed ich podjęciem powinna zostać przeprowadzona analiza w zakresie wysokości wolnych środków wypracowanych przez Gminę w poprzednich latach budżetowych, z uwzględnieniem także okoliczności, że gmina spłaca obecnie pożyczkę z budżetu państwa.

Realizacja powyższych wskazań pozwoli na zachowanie ustawowego wymogu realistyczności przez wieloletnią prognozę finansową, na co ustawodawca wskazuje w art. 226 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Skład Orzekający wskazuje również, że w kształtowaniu wieloletniej prognozy finansowej władze Gminy powinny uwzględnić jej definicję zawartą w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 22 marca 2017 r.³, zgodnie z którym wieloletnia prognoza finansowa: „nie stanowi planu a prognozę, czyli plan działań finansowych na przyszłość, tym niemniej jest to dokument, który powinien zawierać realistyczne dane odnoszące się do gospodarki finansowej

³sygn. akt II GSK 1911/15

konkretnej jednostki w sposób maksymalnie realny, z uwzględnieniem wielu zmiennych czynników, które mogą w przyszłości mieć wpływ na wspomnianą gospodarkę finansową jednostki samorządu terytorialnego”. Oznacza to, że przyjęte w niej wielkości dochodów powinny być przez jednostkę samorządu terytorialnego możliwe do osiągnięcia, a wydatki powinny zabezpieczać realizację ciężących na niej zadań.

W konkluzji Skład Orzekający podkreśla, że wydając niniejszą opinię uwzględnił założenia przyjęte przez Gminę, dotyczące malejącej tendencji kwoty długu począwszy od 2024 r. i realizacji dochodów budżetu na poziomie zaplanowanych wielkości. Skład Orzekający ocenił prawidłowość planowanej kwoty długu zawartej w uchwale w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Białogard i mając powyższe na względzie postanowił wydać opinię zawartą w sentencji niniejszej uchwały.

Niniejsze uchwała, na podstawie art. 230 ust. 4 ustawy o finansach publicznych, podlega publikacji w terminie 7 dni od dnia jej otrzymania, na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej⁴.

Zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych od uchwały Składu Orzekającego przysługuje odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie, w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodniczący Składu Orzekającego

Marcin Binaś

(podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 902.